

ISMERTETŐ

SZENT LÁSZLÓ PÉNZE

– Erdélyi népmonda nyomán –

Egyszer a kunok nagy sereggel megrohanták Kolozsvár falait, és már erősen szorongatták a várost. Amikor Szent László király ezt meghallotta, tüstént hadat kiáltott, és erős sereggel megtámadta a kunokat.

Hullott a pogány, mint a fű a kaszás előtt, s aki tudott, lóhalálában menekült a magyarok elől. A magyarok pedig vágták, kegyetlenül aprították a menekülőket. Ekkor a kunok vezére hirtelen kibontotta az iszákját, ki a tarisznyáját is, s mintha magot vetne, a sok aranyat az üldöző magyarok elé borította. Erről példát vettek a többi kunok is, csak úgy szórták az aranyat, hogy a magyarokat megállítsák, és életüket megtartsák. Jól számított a kun vezér!

Amikor a magyarok a sok kincset meglátták, egymás után leugráltak a lóról, és kapkodták fel az aranyat. Megfeledkeztek a dicsőségről meg a kunok üldözéséről, csak a kincsre gondoltak. László király egy ideig biztatta a vitézeket, hogy folytassák az üldözést, de hiába, mert a kincsvágy még a királyi szónál is hatalmasabb volt. Ekkor a szent király Istenhez fordult segítségért:

– Uram, te segíts meg, éretted harcoltam!

És íme, csoda történt: Isten a sok aranyat, amit a kunok a földre szórtak, mind kővé változtatta! Azon a vidéken sokáig mutogatták az aranyból lett köveket, amiket a nép Szent László pénzének nevezett.

Szómagyarázat:

- **kunok:** A Magyarországon kunok néven ismert nép egy török nyelvű népekből – kipcsakok, sárga ujjurok, ázsiai kunok – álló törzsszövetség volt, amelyik a 11. században jött létre és sokáig nyugtalanította támadásaival a szomszédos orosz, magyar, lengyel, bizánci és délszláv területeket. A törzsszövetséget a 13. században a mongolok verték szét. A kunok egy része (ami az összes kunhoz viszonyítva csak egy töredéke a teljes népességnek) ezután Magyarországon telepedett meg és asszimilálódott (beolvadt) a magyarságba.
- **Szent László pénze** 40–50 millió éves óriási eukarióta egysejtűek megkövesedett maradványa. Mérete általában 0,5–3 cm, de találtak már 12 cm átmérőjű példányt is. A nummuliteszek (*Nummulites* sp.) tehát óriási egysejtűek. A harmadidőszaki eocén kor melegvízű tengereit óriási, kőzetalkotó tömegben népesítették be (nummulinás mészkő). A szakirodalomban mintegy 35 000 fajt írtak le. 2016-ban elnyerte az "ÉV ősmaradványa" címet. Magyarvalkó (Erdély, Kolozs megye) közelében található ilyen.

A kép forrása: https://hu.wikipedia.org/wiki/Szent_L%C3%A1szl%C3%B3_p%C3%A9nze#/media/File:Szent_L%C3%A1szl%C3%B3_p%C3%A9nze.jpg

- **Rajzold le a kunokat üldöző, csodáért fohászoló királyt!** (Rajzodat hozd magaddal a november 19-ei foglalkozásra!)